

Monumentnummer*: 530324

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **27 december 2006**
Kadaster deel/nr **82639/98**

Woonplaats* **Zaandam**   *Gemeente** **Zaanstad**   *Provincie** **Noord-Holland**

Kadastrale gemeente* **Zaandam**   *Sectie** **K**   *Kadastraal object**   *Appartement aanduiding*   *Grondperceel* **13557**

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 33: MAGAZIJN VOOR MONSTERS VAN BUSKRUIT EN SCHIETKATOEN, B12 (108).

Inleiding

Voormalig MAGAZIJN VOOR MONSTERS VAN BUSKRUIT EN SCHIETKATOEN B12 (108), onderdeel van de Artillerie-Inrichtingen, gebouwd rond 1914/1915. Gebouw B12 maakt deel uit van het B-cluster (de B staat voor Beproeving) dat voor het merendeel bestaat uit testgebouwen voor munitie. B12 maakt in het bijzonder deel uit van het ensemble met de naastgelegen gebouwen B11 en B9-B10 die tegelijkertijd zijn gebouwd. Bij het beproeven van munitie dreigde altijd ontploffingsgevaar. Om het overslaan van ontploffingen en/of brand tegen te gaan zijn bij het B-cluster aarden wallen en het zgn. Reigersbos oftewel schokbos aangelegd om losvliegend materiaal op te vangen. Meteen bij de bouw werd ook een uitvoerig netwerk van bliksemafleiders aangelegd dat moest voorkomen dat de bliksem insloeg, maar daarvan rest thans niet veel meer. De waterlopen moesten voorkomen dat brand oversloeg.

Omschrijving

Magazijn B12 heeft een rechthoekige plattegrond van 10.60 x 4.60 meter en telt één bouwlaag onder een zadeldak afgedekt met bitumen. Het gebouw is opgetrokken in grauwe baksteen in staand verband.

Aan de noordzijde zijn drie vensteropeningen en voorts een toegangsdeur aan de kopse westzijde via een houten aanbouw. De andere gevels hebben geen openingen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het interieur bestaat uit twee ruimtes, een voorportaal en de bewaarplaats zelf. In de muren zijn ventilatie-openingen aanwezig.

Waardering

Het voormalig MAGAZIJN VOOR MONSTERS VAN BUSKRUIT EN SCHIETKATOEN B12 is van cultuurhistorische en - meer in het bijzonder - militair-historische waarde als uniek en gaaf bewaard gebleven magazijn voor monsters van springstof. Het gebouw is tevens van groot belang als historisch-functioneel onderdeel van het Hembrugterrein en de Stelling van Amsterdam in het algemeen alsmede van het B(eproevings)-cluster in het bijzonder.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militaire opslagplaats

Functie

Munitiedepot